

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-202/09-07

Název školy: Střední odborné učiliště, Blatná, U Sladovny 671
Adresa: U Sladovny 671, 388 16 Blatná
Identifikátor: 600 008 754
IČ: 00 668 079
Místo inspekce: Střední odborné učiliště, Blatná, U Sladovny 671
Termín inspekce: 20. – 24. duben 2009

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) se zaměřením na cizí jazyky a výchovu ke zdraví a zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika školy

Střední odborné učiliště, Blatná, U Sladovny 671 (dále jen škola) poskytuje střední vzdělání s výučním listem v oborech 23-68-H/001 Automechanik, 26-57-H/001 Autoelektrikář, 26-51-H/002 Elektrikář – slaboproud, 41-55-H/003 Opravář zemědělských strojů a střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru 64-41-L/524 Podnikání. Ve vzdělávací nabídce pro nový školní rok je navíc obor 36-52-H/01 Instalatér. Dále škola sdružuje domov mládeže a školní jídelnu. Zřizovatelem je Jihočeský kraj, právní forma je příspěvková organizace. V době inspekce navštěvovalo školu v 11 třídách celkem 244 žáků (73,94 % nejvyššího povoleného počtu žáků).

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Pro hodnocení ekonomických podmínek byly použity údaje o vývoji čerpání finančních prostředků za období let 2006 až 2008. V uvedeném období došlo k mírnému úbytku žáků.

Kapacita školy byla využívána cca z 83 %. Počet pedagogických pracovníků se snižoval úměrně s ubývajícím počtem žáků.

Z účetní dokumentace bylo zjištěno, že celkové neinvestiční výdaje školy v roce 2007 se oproti roku 2006 zvýšily o 4 % a v roce 2008 se snížily oproti roku 2007 o 3 %. Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání se v průběhu hodnoceného období podílely na celkových neinvestičních nákladech školy 67 % v roce 2006, 68 % v roce 2007 a 67 % v roce 2008. Z přímých nákladů na vzdělávání představovaly největší objem náklady osobní, tedy náklady na platy a související odvody sociálního a zdravotního pojištění, přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb a zákonné úrazové pojištění. Platy v hodnoceném období byly plně hrazeny ze státních prostředků.

Ve sledovaném období škola obdržela několik dotací na projekty a rozvojové programy, které se významnou měrou podílejí na zlepšení podmínek vzdělávání.

Současně v hodnoceném období let 2006 až 2008 škola čerpala investiční prostředky na stavební úpravy, strojní vybavení (diagnostika podvozku motorových vozidel) varné kotle a konvektomat do školní kuchyně aj.

Druhý významný zdroj krytí neinvestičních výdajů představoval příspěvek na provoz od zřizovatele. Tento příspěvek činil v roce 2006 19 %, v roce 2007 18,3 % a v roce 2008 17 % celkových neinvestičních výdajů školy. Dalším významným zdrojem krytí celkových neinvestičních výdajů školy jsou vlastní zdroje, které představují tržby z produktivní práce žáků v oborech vzdělávání automechanik a opravář zemědělských strojů a tržby z prodeje služeb (školní jídelny a ubytování žáků). Vlastní zdroje činily v roce 2006 12,8 %, v roce 2007 12,9 % a v roce 2008 13 % celkových neinvestičních výdajů školy.

Finanční prostředky byly vynaloženy na zajištění provozu školy a další zkvalitnění teoretické i praktické výchovy žáků, zabezpečení jejich stravování a ubytování. Finanční podmínky školy byly v průběhu let 2006 až 2008 přiměřené jejím potřebám.

Škola má odpovídající ekonomické podmínky pro naplňování vzdělávacího programu.

Hodnocení školy

1. Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Škola poskytuje dostatečné informace o své vzdělávací nabídce. Ve školním roce 2007/2008 bylo ve třech kolech přijato 98 žáků. Do prvního ročníku jich nastoupilo 90. Příjímání řízení proběhlo v souladu s právními předpisy. Školní matrika je vedena v elektronické i písemné podobě. Záznamy nebo změny údajů v ní se provádějí neprodleně po rozhodné situaci v souladu s právními předpisy.

V letošním školním roce škola nevykazuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ani nadané. Vzdělávací potřeby jednotlivců jsou ve škole zohledňovány. Učitelé připravují zájemce a své nejlepší žáky na odborné soutěže. Za příklad dobré praxe slouží, že škola patří k pravidelným organizátorům regionálního kola soutěže „Jízda zručnosti s traktorem a přívěsem“. Žáci mají možnost získat pomocí akreditovaných kurzů další certifikáty pro výkon některých specifických činností (svářečské zkoušky, zkoušky odborné způsobilosti pro práci na elektrotechnických zařízeních, autoškola). Ve sledovaných hodinách cizích jazyků se neprojevovalo výraznější zohlednění vzdělávacích potřeb jednotlivce ani vnitřní diferenciací výuky dle individuálních možností a potřeb žáků.

Škola poskytuje poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání a zajišťuje žákům pomoc při změně vzdělávacího programu. K podpoře žáků s riziky neúspěšnosti jsou přijímána opatření (výchovné komise, konzultace, spolupráce s rodiči). Problémem, který se snaží škola v posledních školních letech řešit, je značný nárůst absence (omluvené i neomluvené). Nadprůměrně vysoká neúčast žáků ve výuce narušuje celý vzdělávací proces

a výchovné působení školy. Doposud přijatá opatření v této oblasti se ukazují jako málo účinná.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání je ve škole zajištěna na průměrné úrovni.

2. Vedení školy

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Ve všech vyučovaných oborech probíhá vzdělávání podle dosud platných dokumentů MŠMT, v případě oboru *Opravař zemědělských strojů* dokumentů MH. Od nového školního roku se začne v prvních ročnících vyučovat podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), které škola připravuje. V anglickém jazyce nejsou učební dokumenty v tematických plánech pedagoga zohledněny, výuka zde vychází z obsahu všeobecně zaměřené učebnice, která specifika školy, žáků a typu vzdělávání nezohledňuje.

V dokumentu *Vzdělávací koncepce SOU Blatná, červen 2005 Písek* je stanovena strategie v oblasti vzdělávání. Záměrem ředitele je udržet ve škole tradiční tříleté obory, posilovat materiálně technické zázemí pro odborný výcvik, spolupracovat s firmami a rodiči žáků s cílem zajistit trvalé místo školy ve vzdělávací soustavě Jihočeského kraje. Management školy své strategie a plány průběžně hodnotí, inovuje a sleduje účinnost přijímaných opatření obsažených ve vlastním hodnocení. V *Plánu personálního rozvoje a DVPP* na školní rok 2008/09 se počítá s rozvojem vzdělávání pedagogů v cizích jazycích. Práce učitelů cizích jazyků je nespécificky koordinována v předmětové komisi teoretických předmětů.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Při jejím výkonu postupuje podle ustanovení školského zákona. Vedení pedagogických i nepedagogických zaměstnanců je zajišťováno systémem vnitřních norem, projednáváním aktuální problematiky na pedagogických poradách a přímým kontaktem se zaměstnanci. Dokumentace školy zachycuje průběh vzdělávání a podporu realizace obsahu vzdělávání. Je vedena v souladu s právními předpisy.

Oblast vedení školy je na průměrné úrovni.

3. Předpoklady pro řádnou činnost školy

Z celkového počtu 37 pedagogických pracovníků splňuje 27 podmínky odborné kvalifikace. Ředitel má plán personálního rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), který vychází z reálných potřeb školy. Prioritami jsou vzdělávání ve výpočetní technice, její využívání ve výuce a zvyšování odbornosti učitelů odborných předmětů a odborného výcviku.

Personální podmínky v oblasti cizích jazyků jsou rizikovým faktorem. Výuku německého jazyka zajišťuje odborně kvalifikovaná pedagožka, bez odborné specializace pro výuku tohoto předmětu. Učitelka pozitivně využívá metodické a didaktické dovednosti získané učitelským studiem jiného cizího jazyka a výuka v zásadě odpovídá potřebám žáků a školy i platným učebními dokumentům. Anglický jazyk vyučuje nekvalifikovaná vyučující. Jazykovou kvalifikaci v angličtině má podloženu kurzem JAME i absolvováním dalších jazykových kurzů. Kvalita výuky anglického jazyka je negativně ovlivněna chybějící odbornou kvalifikací a menší metodologickou a didaktickou zkušeností.

Zásadní pravidla pro bezpečnost žáků jsou obsažena ve školním řádu. Žáci jsou s ním seznámeni na začátku školního roku. Při odborném výcviku všichni učitelé dbají na zajištění bezpečnosti při výuce a žáci jsou průběžně seznamováni s aktuálními riziky a předpisy, týkající se dodržování pravidel bezpečnosti na těchto pracovištích. Evidence úrazů je školou vedena, míra počtu úrazů je malá a za poslední tři roky se nezvýšila. Bezpečnostní rizika jsou vyhodnocována a jsou přijímána opatření k jejich minimalizaci. Strategie prevence sociálně patologických jevů je zpracována v Minimálním preventivním programu. Na škole je zřízena

funkce metodika sociálně patologických jevů, který organizuje besedy a přednášky na téma týkající se užívání drog a kouření. Pro žáky prvních ročníků se osvědčil adaptační kurz, jehož cílem je prevence společensky nežádoucích jevů, sestavování žebříčku životních hodnot, zlepšení komunikativních dovedností, zvládnání problémů nedestruktivním způsobem, vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídách, ve škole i v rodinách. Na kurz pak navazují další témata Minimálního preventivního programu.

Pracoviště odborného výcviku jsou dobře vybavena. Žáci mají možnost se seznámit s novými technologiemi, je jim umožněna práce na zakázkách. V oblasti cizích jazyků vytváří škola průměrné materiální podmínky pro realizaci vzdělávacího programu. Výuka probíhá v běžných učebnách, učitelé mají k dispozici standardní audiovizuální pomůcky, nástěnné tabule pro německý jazyk. Část žáků nemá učebnice pro anglický jazyk a výuka ve skupině probíhá s využitím namnožených materiálů, které připravuje učitelka.

Předpoklady pro řádnou činnost školy jsou na průměrné úrovni.

4. Průběh vzdělávání

Organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách odpovídají právním předpisům. Výjimku z tohoto tvrzení je překročení nejvyššího povoleného počtu žáků (porušení ustanovení § 2 odst. 5 vyhlášky č. 13/2004 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů) při výuce cizích jazyků ve skupinách NJ 2.P a NJ 3.AE, 3.E, 3.O. Metody a formy výuky částečně směřují k získání požadovaných kompetencí žáků a umožňují realizovat obsah vzdělávání. Škola má v učebním plánu rozložené hodiny ve shodě s profilací uvedenou v učebních dokumentech a v souladu s personálními i materiálními podmínkami. Škola má pro vzdělávání vhodné prostředí.

Podpora rozvoje osobnosti žáka byla v hospitovaných hodinách zaznamenána v rozdílné míře. Učitelé vedli výuku s odbornou erudicí, zpravidla však převažovalo frontálně vedené receptivní vyučování a alternativní formy a metody práce byly pozorovány jen výjimečně. Žáci se zapojovali do plnění konkrétních úkolů, zřídka však měli dostatečný prostor pro vlastní uplatnění. Málo bylo podporováno aktivní učení žáků.

Projevy spoluúčasti, spolupráce a aktivity žáků byly v průběhu vzdělávání do jisté míry podporovány. Žáci komunikovali na úrovni přiměřené jejich věku, zpravidla respektovali pravidla komunikace a byli schopni poměrně přesně formulovat své názory. Pracovní atmosféra navštívených hodin byla vesměs pozitivní, ze strany učitelů vždy vstřícná.

Hodnocení žáků v průběhu vzdělávání je prováděno standardními nástroji, pomocí klasifikace, popř. výchovnými opatřeními. Hodnocení bylo vždy odůvodněné a v souladu se stanovenými pravidly. Využití dalších funkcí hodnocení nebo snaha vést žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení byly pozorovány jen zcela výjimečně.

Průběh vzdělávání je na průměrné úrovni.

5. Partnerství

Spolupráce se zřizovatelem probíhá v souladu se zákonnými předpisy na profesionální úrovni. Ředitel školy vytváří podmínky pro činnost školské rady a umožňuje jí přístup k dokumentaci školy. Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání žáků a jejich chování na třídních schůzkách. V oblasti profesního rozvoje škola spolupracuje s firmami Bosch, Liva, Jablotron, Tesla Blatná, Strom Praha. Pracovníci jmenovaných firem seznamují pedagogy i žáky s nejnovější technikou, pořádají semináře, exkurze, zprostředkovávají zahraniční stáže učitelům, poskytují výukový materiál. Škola také spolupracuje s místními orgány Policie ČR, Sborem dobrovolných hasičů v Blatné, Úřadem práce ve Strakonici. V oblasti prevence sociálně patologických jevů je pro školu přínosem spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, předmanželskou poradnou, Krizovým

centrem Strakonice. Environmentální výchova je podporována firmou EKOKOM, Ekologickým centrem v Roudnici nad Labem. Tyto firmy pořádají besedy a přednášky týkající se třídění odpadu, práce a zpracování nebezpečného odpadu.

Rozvoj partnerských vztahů je vzhledem k rozsahu a přínosu pro žáky školy na požadované úrovni.

6. Projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu

Ve sledovaných hodinách výuky cizích jazyků byla pozorována v závislosti na ročníku a jazyku převážně průměrná i podprůměrná podpora rozvoje osobnosti žáků učitelem. Komunikace mezi učiteli a žáky byla otevřená, přátelská. Byly uplatňovány převážně formy frontální výuky, nevýrazně se uplatnila diferencovaná výuka dle úrovně žáků, ojediněle i kooperativní formy výuky ve dvojicích žáků. Nebylo pozorováno širší užití metod aktivního učení. Žáci pracovali s učebnicemi, v jedné skupině anglického jazyka žáci učebnicí vybavení nebyli a výuka se opírala jen o namnožené materiály připravené učitelkou. V části výuky byly využívány zvukové nahrávky. Ve sledované hodině němčiny se učitelce dobře dařilo udržovat motivaci žáků, z nichž většina hodlala z německého jazyka maturovat. Málo prostoru bylo ale studentům poskytnuto k souvislejšímu hovoru v německém jazyce. V anglickém jazyce se projevoval zájem a aktivita žáků v prvním ročníku, naopak v posledním převládal nezájem a pasivní přístup, který svůj výraz našel i ve vysoké absenci ve vyučování a nízké úrovni jazykových dovedností žáků. Ve sledovaných hodinách angličtiny byly rozvíjeny receptivní řečové dovednosti, v nepatrné míře se dařilo rozvíjet produktivní nebo interaktivní řečové dovednosti. Vzájemná komunikace v obou jazycích mezi učitelem a žáky byla vedena v cizím jazyce jen z části, mezi žáky navzájem nebyla rozvíjena. V anglickém jazyce byla komunikace vedena převážně v češtině, anglická komunikace byla spíše jen doplňková. Stupeň ovládnutí a používání anglického jazyka zde neodpovídal charakteru studia, věku a stupni vzdělání žáků, výuka nesměřovala k cílům stanoveným učebními dokumenty. Zvyšování funkční gramotnosti žáků a studentů v cizích jazycích je nesystémové, nevyužívá možností, které se v současnosti školám nabízejí. Pozitivním jevem jsou ojedinělé pokusy odborných učitelů zadávat žákům odborné texty a technické prospekty v cizím jazyce.

Téma zdraví je na škole prosazováno zejména vedením žáků ke sportovním činnostem. Na škole je tělocvična, posilovna, žáci se zúčastňují různých sportovních soutěží a cyklistických kurzů. Zároveň je oblast zdraví součástí výuky některých všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů.

Projevy dosahování klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu jsou dle předmětu na požadované nebo i podprůměrné úrovni.

7. Výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy

Z analýzy dokumentace školy a z rozhovoru s ředitelem je zřejmé, že škola sleduje míru úspěšnosti žáků v celém vzdělávacím cyklu. Učitelé si výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů zjišťují běžně užívanými metodami ústního a písemného zkoušení. Vedení školy analyzuje výsledky vzdělávání po hodnotících pedagogických radách, sledují a vyhodnocují se výsledky žáků u závěrečných zkoušek. Ve vlastním hodnocení školy jsou, v souladu s právním předpisem, hodnoceny výsledky vzdělávání žáků. Škola se zapojuje do plošného testování.

Oblast výsledků vzdělávání žáků je ve škole sledována na požadované úrovni.

Celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Umožňuje rovnost přístupu ke vzdělání a v souladu s příslušnými právními předpisy zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce. Příslušná zákonná ustanovení se dodržují při přijímání ke vzdělávání.

Řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy a vedení a motivování pracovníků je na požadované úrovni. Informační systém vůči žákům, rodičům a partnerům je funkční. Škola využívá výstupů vlastního hodnocení pro zvyšování kvality vzdělávání.

Škola má odpovídající množství materiálních a finančních zdrojů pro realizaci obsahu vzdělávání. Bezpečnost žáků je zajištěna na požadované úrovni, škola podporuje jejich zdravý psychický i fyzický vývoj.

Výuka probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty. Na průměrné úrovni škola rozvíjí osobnost žáka.

V rozvoji cizích jazyků jsou značné rezervy. Úroveň vzdělávání je v německém jazyce standardní, v zásadě odpovídá cílům vzdělávání na daném typu školy; v anglickém jazyce je podprůměrná. Rezervy jsou ve zvyšování motivace žáků, v rozvoji komunikační kompetence žáků, v rozvoji odborného jazyka, i ve využití cizího jazyka v mezinárodní spolupráci škol podobného typu. Rizika jsou v odborné kvalifikaci učitelů a v překročení počtu žáků ve skupinách.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina vydaná Krajským úřadem Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích ve znění ke dni 1. 1. 2009, včetně dodatků č. 1 ze dne 16. 4. 2002, č. 2 ze dne 16. 4. 2002, č. 3 ze dne 18. 3. 2003, č. 4 ze dne 30. 3. 2004, č. 5 ze dne 13. 9. 2005 a č. 6 ze dne 15. 4. 2008, bez čísel jednacích
2. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Jihočeským krajem dne 24. 9. 2002 čj. hejtman/2028/02/OŠMT/Hla
3. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT dne 31. 3. 2009 pod čj. 26 293/2008-21 s účinností od 1. 9. 2009
4. Školní matrika
5. Třídni katalogy ve školním roce 2008/2009
6. Přijímací řízení pro školní rok 2008/2009
7. Učební dokumenty vyučovaných oborů
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2007/2008
9. Vlastní hodnocení školy, čj. 1247/08/SOU
10. Třídni knihy ve školním roce 2008/2009
11. Školní řád platný od 1. 11. 2008
12. Rozvrh hodin ve školním roce 2008/2009
13. Záписы pedagogických rad konaných ve školním roce 2007/2008 a 2008/2009

14. Kniha úrazů ve školním roce 2008/2009
15. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách
16. Personální a mzdová dokumentace školy
17. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí, nepřijetí, podmíněném vyloučení, povolení opakování ročníku a přestupu
18. Vzdělávací koncepce SOU Blatná, červen 2005 Písek
19. Plán personálního rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2008/2009
20. Minimální preventivní program, školní rok 2008/2009
21. Plán činnosti výchovného poradce, školní rok 2008/2009
22. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2006, 2007 a 2008
23. Výkaz o střední škole S8-01 podle stavu k 30. 9. 2006, 30. 9. 2007 a 30. 9. 2008
24. Rozbor hospodaření rok 2006, 2007 a 2008
25. Hlavní kniha za rok 2006, 2007 a 2008
26. Výkaz zisku a ztráty rok 2006, 2007 a 2008
27. Účtový rozvrh rok 2006, 2007 a 2008
28. Smlouva o poskytnutí účelové dotace SD/OSVZ/164/2006 na realizaci projektu „Práce s třídními kolektivy“ ze dne 3. 7. 2006
29. Účetní doklad fa č. 697/2007/6, 1058/2007/4, 899/2007/6, 1052/917/2007/6
30. Bankovní výpis č. 38
31. Směrnice k zabezpečení zákona o finanční kontrole SOU Blatná ze dne 30. 1. 2007
32. www.soublatna.cz

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Smetanova 533, 386 01 Strakonice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Pavel Kába	Kába v.r.
Mgr. Jan Cempírek	Cempírek v.r.
Ing. Jana Fišerová	Fišerová v.r.
Bc. Marie Řežábková	Řežábková v.r.

Strakonice 7. 5. 2009

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Václav Kníže	Kníže v.r.

Blatná 13. 5. 2009

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
28. 5. 2009	Připomínky nebyly podány.